

31978L0317

1978 3 28

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 81/27

TARYBOS DIREKTYVA

1977 m. gruodžio 21 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių įstiklintų paviršių šildymo ir apipūtimo sistemas, suderinimo

(78/317/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 straipsnį,

1 straipsnis

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos motorinės transporto priemonės turi atitikti pagal nacionalinius teisės aktus, *inter alia*, siejasi su motorinių transporto priemonių įstiklintų paviršių šildymo ir apipūtimo sistemomis;

2 straipsnis

kadangi šie reikalavimai atskirose valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės arba papildytų, arba vietoje galiojančių jose nuostatų priimtų vienodus reikalavimus, ypač siekiant, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, kuri buvo svarstoma 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvoje 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo ⁽³⁾ su pakeitimais, padarytais Direktyva 78/315/EEB ⁽⁴⁾, galėtų būti taikoma kiekvienam transporto priemonės tipui;

kadangi techninius reikalavimus patartina parengti taip, kad jais būtų siekiama tų pačių tikslų kaip ir darbu, kurį šioje srityje daro JTO Europos ekonominė komisija;

kadangi tie reikalavimai taikomi M₁ kategorijos motorinėms transporto priemonėms (tarptautinė motorinių transporto priemonių klasifikacija pateikta Direktyvos 70/156/EEB I priede);

3 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti suteikti EEB tipo arba nacionalinio tipo patvirtinimo transporto priemonei dėl priežasčių, susijusių su tos transporto priemonės įstiklintų paviršių šildymo ir apipūtimo sistemomis, jeigu sistemos atitinka I, II, III, IV ir V prieduose nurodytus reikalavimus.

Jokia valstybė narė negali atsisakyti arba uždrausti parduoti, registruoti, pradėti eksploatuoti ar naudoti jokios transporto priemonės dėl priežasčių, susijusių su tos transporto priemonės įstiklintų paviršių šildymo ir apipūtimo sistemomis, jeigu sistemos atitinka I, II, III, IV ir V prieduose nurodytus reikalavimus.

4 straipsnis

kadangi derinant nacionalinius įstatymus, reglamentuojančius motorinėmis transporto priemonėmis, abipusiškai pripažįstamos kiekvienos valstybės narės patikros, atliktos pagal bendrus reikalavimus,

Tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog jai būtų pranešta apie kiekvieną I priedo 2.2 skirsnyje nurodyto sudėtinės dalies arba techninės charakteristikos pakeitimą. Tos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendžia, ar su modifikuotu transporto priemonės tipu turėtų būti daromi nauji bandymai ir ar turėtų būti parengta nauja ataskaita. Jeigu tų bandymų metu nustatoma, kad šios direktyvos reikalavimų nesilaikoma, leidimas taikyti pakeitimą nesuteikiamas.

⁽¹⁾ OL C 118, 1977 5 16, p. 33.

⁽²⁾ OL C 114, 1977 5 11, p. 9.

⁽³⁾ OL L 42, 1970 2 23, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 81, 1978 3 28, p. 1.

5 straipsnis

Visi pakeitimai, reikalingi I, II, III, IV, V ir VI priedų reikalavimams suderinti su technikos pažanga, tvirtinami Direktyvos 70/156/EEB 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

Tačiau ta tvarka netaikoma pakeitimams, kuriais diegiami reikalavimai įstiklintų paviršių šildymo ir apipūtimo sistemoms, išskyrus priekinio stiklo valytuvus.

6 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstai būtų perduoti Komisijai.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1977 m. gruodžio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. CHABERT

PRIEDŲ SĄRAŠAS

- I priedas: Taikymo sritis, apibrėžimai, paraiška suteikti EEB tipo patvirtinimą, EEB tipo patvirtinimas, konkretūs reikalavimai, bandymo metodika (*).
- II priedas: Metodika H taškui ir tikrajam sėdynės atlošo kampui nustatyti bei santykinėi R ir H taškų padėčiai bei skaičiuojamojo ir tikrojo sėdynės atlošo kampų santykiui patikrinti (*).
- III priedas: Pirminių transporto priemonės atskaitos taškų ir trimačio koordinatų tinklėlio matmenų santykių nustatymo metodas (*).
- IV priedas: M₁ kategorijos transporto priemonių priekinių stiklų regėjimo laukų nustatymo metodika, atsižvelgiant į V taškus (*).
- V priedas: Garų generatorius (*).
- VI priedas: Transporto priemonės EEB tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į priekinio stiklo šildymo ir apipūtimo sistemas, sertifikato priedas.

(*) Techniniai šio priedo reikalavimai yra panašūs į atitinkamo JTO Europos ekonomikos komisijos reglamento projekto reikalavimus; skirstymas skirsniais yra vienodas. Jeigu reglamento projekto skirsnis atitiktų šioje direktyvoje neturi, skaičius oficialiai naudoti pateikiamas skliausteliuose.

I PRIEDAS

TAIKYMO SRITIS, APIBRĖŽIMAI, PARAIŠKA SUTEIKTI EEB TIPO PATVIRTINIMĄ, EEB TIPO PATVIRTINIMAS, KONKRETŪS REIKALAVIMAI, BANDYMO METODIKA

1. TAIKYMO SRITIS

1.1. Ši direktyva taikoma priekiniam M1 kategorijos transporto priemonių vairuotojų 1800 regėjimo laukui.

1.1.1. Šios direktyvos tikslas – esant tam tikroms sąlygoms ir nustatant M1 kategorijos transporto priemonių priekinio stiklo šildymo ir apipūtimo sistemų reikalavimus užtikrinti pakankamą matomumą.

1.2. Šios direktyvos reikalavimai suformuluoti taip, kad jie būtų taikomi M1 kategorijos transporto priemonėms, kuriose vairuotojas sėdi kairėje pusėje. M1 kategorijos transporto priemonėms, kuriose vairuotojas sėdi dešinėje pusėje, tie reikalavimai taikomi tam tikrais atvejais kriterijus apgręžiant.

2. APIBRĖŽIMAI

(2.1.)

2.2. **Transporto priemonės tipas atsižvelgiant į priekinio stiklo šildymo ir apipūtimo sistemas**

„Transporto priemonės tipas atsižvelgiant į priekinio stiklo šildymo ir apipūtimo sistemas“ – tai transporto priemonės, kurios nesiskiria tokiais pagrindiniais požymiais:

2.2.1. išorinėmis ir vidinėmis 1 skirsnyje apibrėžto ploto formomis ir įtaisais, kurie gali turėti įtakos matomumui;

2.2.2. priekinio stiklo forma, matmenimis ir techninėmis charakteristikomis bei jo įstatymo priemonėmis;

2.2.3. techninėmis šildymo ir apipūtimo sistemų charakteristikomis;

2.2.4. sėdynių skaičiumi.

2.3. **Trimatis koordinacių tinklelis**

„Trimatis koordinacių tinklelis“ – tai iš vertikalios išilginės X–Z, horizontalios X–Y ir vertikalios skersinės plokštumos Y–Z sudaryta atskaitos sistema (žr. III priedo 2 paveikslą). Tinklelis taikomas skaičiuojamųjų taškų vietos brėžinyje ir tikrosios tų taškų vietos transporto priemonėje atstumų santykiui nustatyti. Transporto priemonės pastatymo metodika, atsižvelgiant į koordinacių tinklėlį, nustatyta III priede; visos pagal nulinį atskaitos tašką nurodytos koordinatės nustatomos atsižvelgiant į eksploatuoti parengtą transporto priemonę (ta priemonė apibrėžta Direktyvos 70/156/EEB I priedo 2.6 punkte, prie jos masės pridėdama priekinėje sėdynėje sėdinčio keleivio masę, t. y. $75 \text{ kg} \pm 1 \%$).

2.3.1. Su leidžiančią transporto priemonės važiuoklės prošvaisą reguliuoti pakabos sistemą turinčiomis transporto priemonėmis bandymas daromas taikant įprastas eksploatavimo sąlygas, kurias yra nurodęs transporto priemonės gamintojas.

2.4. **Pirminiai atskaitos taškai**

„Pirminiai atskaitos taškai“ – tai transporto priemonės kėbulo angos, paviršiai, ženklai ir identifikavimo ženklai. Taikomo atskaitos ženklo tipą ir kiekvieno ženklo padėtį, atsižvelgiant į trimačio koordinacių tinklėlio X, Y ir Z koordinates ir skaičiuojamąją pagrindinę plokštumą, nurodo transporto priemonės gamintojas. Tie ženklai gali būti kėbulą surenkant taikomais kontroliniais taškais.

- 2.5. **Sėdynės atlošo kampas**
(Žr. II priedą).
- 2.6. **Tikrasis sėdynės atlošo kampas**
(Žr. II priedą).
- 2.7. **Skaičiuojamasis sėdynės atlošo kampas**
(Žr. II priedą).
- 2.8. **V taškai**
„V taškai“ – tai keleiviui skirtos vietos taškai, kurie nustatomi vertikaliomis išilginėmis plokštumomis, kertančiomis tolimiausius priekinėje sėdynėje numatytų sėdinčio keleivio užimamų padėčių centrus, ir atsižvelgiant į R tašką bei skaičiuojamąjį sėdynės atlošo kampą, ir kurie taikomi patikrinti, ar laikomasi regėjimo lauko reikalavimų (žr. IV priedą);
- 2.9. **R taškas arba sėdynės atskaitos taškas**
(Žr. II priedą).
- 2.10. **H taškas**
(Žr. II priedą).
- 2.11. **Priekinio stiklo nulinės atskaitos taškai**
„Priekinio stiklo nulinės atskaitos taškai“ – tai priekinio stiklo taškai, kuriuose jį kerta iš V taškų išeinančios ir išorinį priekinio stiklo paviršių kertančios linijos.
- 2.12. **Skaidrusis priekinio stiklo plotas**
„Skaidrusis priekinio stiklo plotas“ – tai priekinio transporto priemonės stiklo arba kito ištiklintojo paviršiaus plotas, kurio šviesos pralaidumo koeficientas, išmatuotas stačiu kampu į tą paviršių, ne mažesnis kaip 70 %.
- 2.13. **Horizontalaus sėdynės reguliavimo intervalas**
„Horizontalaus sėdynės reguliavimo intervalas“ – tai įprastų transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėčių, kurias yra numatęs transporto priemonės gamintojas, kad vairuotojo sėdynę būtų galima reguliuoti X ašyje (žr. 2.3 punktą), visuma.
- 2.14. **Padidintas sėdynės reguliavimo intervalas**
„Padidintas sėdynės reguliavimo intervalas“ – tai transporto priemonės gamintojo numatytas sėdynės reguliavimo X ašyje (žr. 2.3 punktą) intervalas, kuris viršija 2.13 punkte nurodytą įprastą transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėčių intervalą ir kuris taikomas sėdynės pertvarkant į lovas arba palengvinant lipimą į transporto priemonę.
- 2.15. **Šildymo sistema**
„Šildymo sistema“ – tai ledo arba šerkšno nutirpdymo nuo priekinio stiklo paviršiaus, kad būtų užtikrintas matomumas, sistema.
- 2.16. **Nutirpdymas**
„Nutirpdymas“ – tai šerkšno arba ledo nutirpdyimas nuo ištiklintųjų paviršių šildymo arba priekinio stiklo valytuvų sistemomis.
- 2.17. **Nutirpyto ledo plotas**
„Nutirpyto ledo plotas“ – tai ištirpusiu arba iš dalies ištirpusiu (šlapiu) šerkšnu, kurį nuo išorinio paviršiaus galima nuvalyti priekinio stiklo valytuvais, neužklotas sausas ištiklintųjų paviršių plotas. Tuo plotu nelaikomas sušalusiu šerkšnu padengtas plotas.
- 2.18. **Apipūtimo sistema**
„Apipūtimo sistema“ – tai sistema kondensato plėvelei nuo vidinio priekinio stiklo paviršiaus pašalinti, kad būtų užtikrintas matomumas.

2.19. Aprasojimas

„Aprasojimas“ – tai kondensato plėvelė ant vidinės ištiklintųjų paviršių pusės.

2.20. Apipūtimas

„Apipūtimas“ – tai aprasojimo pašalinimas nuo vidinės ištiklintųjų paviršių pusės taikant aprasojimo pašalinimo sistemą.

3. PARAIŠKA SUTEIKTI EEB TIPO PATVIRTINIMĄ

3.1. Paraišką transporto priemonės tipui, atsižvelgiant į šildymo ir apipūtimo nuo priekinio stiklo sistemas, suteikti EEB tipo patvirtinimą įteikia transporto priemonės gamintojas arba įgaliotasis jo atstovas.

3.2. Su paraiška įteikiama po 3 toliau nurodytų dokumentų egzempliorius ir pateikiama tokia informacija:

3.2.1. transporto priemonės aprašas, atsižvelgiant į 2.2 punkte paminėtus kriterijus, ir brėžiniai pagal mastelį bei keleiviui skirtos vietos nuotraukos arba erdvinis tos vietos vaizdas. Nurodomi transporto priemonės identifikavimo numeriai ir (arba) simboliai;

3.2.2. pakankamai išsami informacija apie pirminius atskaitos taškus, kad juos būtų galima lengvai identifikuoti ir kad kiekvieno to taško padėtį būtų galima patikrinti atsižvelgiant į kitus pirminius atskaitos taškus ir R tašką;

3.2.3. techninis šildymo ir apipūtimo sistemų aprašas bei pakankamai išsamūs atitinkami duomenys.

3.3. Už tipo patvirtinimo bandymų darymą atsakingai techninei tarnybai pristatoma patvirtintino tipo reikalavimus atitinkanti pavyzdinė transporto priemonė.

4. EEB TIPO PATVIRTINIMAS

(4.1.)

(4.2.)

4.3. Prie EEB tipo patvirtinimo sertifikato pridedamas VI priede nurodytą pavyzdį atitinkantis sertifikatas.

(4.4.)

(4.5.)

(4.6.)

(4.7.)

5. KONKRETŲS REIKALAVIMAI**5.1. Ledo nutirpdyimas nuo priekinio stiklo**

5.1.1. Kiekvienoje transporto priemonėje įrengiama sistema nuo ištiklintųjų priekinio stiklo paviršių šerkšnui ir ledui nutirpdyti. Sistema nuo priekinio stiklo ledui nutirpdyti turi būti pakankama, kad esant šaltam orui pro priekinį stiklą užtikrintų pakankamą matomumą.

5.1.2. Sistemos veiksmingumas, paleidus variklį, patikrinamas periodiškai nustatant nuo ledo nuvalytą priekinio stiklo plotą, transporto priemonę tam tikrą laiką palaikius šaltoje patalpoje.

5.1.3. Taikant 6.1 punkte nustatytą metodą, patikrinama, ar laikomasi 5.1.1 ir 5.1.2 punktų reikalavimų.

5.1.4. Turi būti laikomasi tokių reikalavimų:

5.1.4.1. po 20 minučių nuo bandymo pradžios ledas turi būti nutirpdytas nuo 80 % IV priedo 2.2 punkte apibrėžto ploto (A plotas);

5.1.4.2. po 25 minučių nuo bandymo pradžios keleivio pusėje esantis nuo priekinio stiklo nutirpdyto ledo plotas turi būti palygintas su 5.1.4.1 punkte nustatytuoju vairuotojo pusės plotu;

5.1.4.3. po 40 minučių nuo bandymo pradžios ledas turi būti nutirpdytas nuo 95 % IV priedo 2.3 punkte apibrėžto ploto (B plotas).

(5.1.5.)

5.2. Priekinio stiklo apipūtimas

5.2.1. Kiekvienoje transporto priemonėje įrengiama sistema įstiklinto priekinio stiklo vidiniam paviršiui apipūsti.

5.2.2. Apipūtimo sistema turi būti pakankama, kad esant darganai pro priekinį stiklą užtikrintų pakankamą matomumą. Jos veiksmingumas patikrinamas taikant 6.2 punkte nustatytą metodiką.

5.2.3. Turi būti laikomasi tokių reikalavimų:

5.2.3.1. per 10 minučių aprasojimas turi būti pašalintas nuo 90 % IV priedo 2.2 punkte apibrėžto ploto (A plotas);

(5.2.3.2.)

5.2.3.3. per 10 minučių aprasojimas turi būti pašalintas nuo 80 % IV priedo 2.3 punkte apibrėžto ploto (B plotas).

(5.2.4.)

6. BANDYMO METODIKA

6.1. Ledo nutirpdyimas nuo priekinio stiklo

6.1.1. Darant bandymus, taikoma 1 iš toliau pateiktų temperatūrų, kurias yra nurodę gamintojai: -8 ± 2 °C arba -18 ± 3 °C.

6.1.2. Bandymas daromas pakankamai erdvoje šaltojoje patalpoje, kurioje galėtų tilpti visa transporto priemonė ir kurioje turima įranga per visą bandymą palaikytų 1 iš 6.1.1 punkte paminėtų temperatūrų ir užtikrintų šalto oro apykaitą. Ne trumpiau kaip 24 valandas iki to laiko, per kurį transporto priemonė bus laikoma šaltame ore, šaltojoje patalpoje turi būti palaikoma nustatyta bandymo ar už ją žemesnė temperatūra.

6.1.3. Prieš bandymą vidinis ir išorinis priekinio stiklo paviršiai kruopščiai nušluostomi etilo alkoholiu arba kita riebalų šalinimo priemone. Kai tie paviršiai išdžiūna, jie suvilgomi ne mažesnės kaip 3 %, tačiau ne didesnės kaip 10 % koncentracijos amoniako tirpalu. Paviršius nudžiovinamas ir tada nušluostomas sausu medvilniniu skudurėliu.

6.1.4. Esant bandymo temperatūrai, transporto priemonė išjungtu varikliu laikoma ne trumpiau kaip 10 valandų.

6.1.4.1. Jei turimi matuokliai, kuriais galima patikrinti, ar variklio aušinimo skysčio ir alyvos temperatūra yra nusistovėjusi, pirmiau minėtą laiką galima sutrumpinti.

6.1.5. Kai transporto priemonė išlaikoma 6.1.4 punkte nustatytą laiką, visas išorinis priekinio stiklo paviršius vandens purkštuvu, kurio darbinis slėgis $3,5 \pm 0,2$ baro, padengiamas vienodo storio $0,044 \text{ g/cm}^2$ ledo sluoksniu.

6.1.5.1. Purkštukas, kuris sureguliuojamas taip, kad pro jo visą angą tekėtų didžiausias srautas, laikomas 200–250 mm atstumu nuo įstiklintojo paviršiaus ir su tuo paviršiumi sudaro statų kampą bei pakreipiamas taip, jog per visą priekinį stiklą, tiesiai nuo vieno iki kito jo krašto būtų uždengtas lygus sluoksnis.

- 6.1.5.1.1. Siekiant, kad būtų laikomasi 6.1.5 punkto reikalavimų, galima taikyti purkštuvą, turintį 1,7 mm skersmens purkštuką, kuriuo pratekančio skysčio debitas yra 0,395 l/min, tinkamą, kad juo ant ištiklintojo paviršiaus purškiamas skystis, kai purkštuvas nuo ištiklintojo paviršiaus laikomas 200 mm atstumu, pasklistų 300 mm sluoksniu vėduoklės pavidalu.
- 6.1.6. Transporto priemonė, kai priekinis jos stiklas apšąla, ne trumpiau kaip 30 minučių, tačiau ne ilgiau kaip 40 minučių laikoma šaltoje patalpoje.
- 6.1.7. Kai baigiasi 6.1.6 punkte nustatytas laikas, į transporto priemonę gali įsėsti 1 arba 2 stebėtojai ir, jeigu reikia, tam tikromis išorinėmis priemonėmis variklį galima paleisti. Bandymo trukmė pradedama skaičiuoti iš karto, kai tik ima veikti variklis.
- 6.1.7.1. Per pirmąsias bandymo 5 minutes variklio sūkių skaičius arba skaičiai gali atitikti gamintojo rekomenduotąjį ar rekomenduotuosius, kurį (-iuos), esant žemai aplinkos oro temperatūrai, jis yra nurodęs taikyti varikliui paleisti.
- 6.1.7.2. Per paskutiniąsias bandymo 35 minutes (arba per visą bandymo laiką, jeigu variklis 5 minutes nėra įšildomas) variklis turi veikti:
- 6.1.7.2.1. greičiu, kuris ne didesnis kaip 50 % to greičio, kuriuo veikiant variklio atiduodamoji galia yra didžiausia; be to,
- (6.1.7.2.2.)
- 6.1.7.2.3. akumuliatorių baterija turi būti visiškai įkrauta;
- 6.1.7.2.4. ledo nutirpdymo įtaiso gnybtų įtampa už varinę sistemos įtampą gali būti didesnė ne daugiau kaip 20 %;
- 6.1.7.2.5. bandymo patalpos temperatūra matuojama priekinio stiklo centro lygyje, toje vietoje, kurioje išbandomosios transporto priemonės šilumos poveikis yra nedidelis;
- 6.1.7.2.6. prieš bandymą vidurinėje transporto priemonės plokštumoje, 300 mm atstumu prieš priekinio stiklo pagrindą ir pusiaukelėje tarp priekinio stiklo pagrindo ir viršutinės jo dalies išmatuota patalpą aušinančio oro horizontali greičio dedamoji turi būti kuo mažesnė ir jokia būdu ne didesnė kaip 8 km/h;
- 6.1.7.2.7. variklio dangtis, durys ir ventiliavimo angos, išskyrus šildymo ir ventiliavimo sistemų įleidimo ir išleidimo angas, turi būti uždarytos; 1 arba 2 langai, jeigu to prašo transporto priemonės gamintojas, gali būti atidaryti taip, kad bendras vertikalus tarpelis būtų 25 mm;
- 6.1.7.2.8. šildymo sistemos temperatūros valdiklis nustatomas taip, kad sistema veiktų didžiausia temperatūra;
- 6.1.7.2.9. darant bandymą, priekinio stiklo valytuvus galima naudoti, jeigu jie veikia patys, nestumdami rankomis;
- 6.1.7.2.10. gamintojo nustatyta šildymo sistema įjungama tada, kai transporto priemonės būklė atitinka gamintojo nurodytas sąlygas, užtikrinančias, kad esant žemai temperatūrai ji veiktų pagal nustatytus reikalavimus.
- 6.1.8. Nuo bandymo trukmės atskaitos pradžios stebėtojas (-ai) vidiniame priekinio stiklo paviršiuje kas 5 minutes nubrėžia nutirpdyto ledo ploto kontūrus.
- 6.1.9. Užbaigus bandymą, vidiniame priekinio stiklo paviršiuje pagal 6.1.8 punktą pažymėti nutirpdyto ledo paviršiaus kontūrai pažymimi ir paženklinami, kad būtų galima identifikuoti vairuotojo pusę.

6.2. Priekinio stiklo apipūtimas

- 6.2.1. Prieš bandymą vidinis ir išorinis priekinio stiklo paviršiai kruopščiai nušluostomi etilo alkoholiu arba kita riebalų šalinimo priemone. Kai tie paviršiai nudžiūna, jie suvilgomi ne mažesnės kaip 3 %, tačiau ne didesnės kaip 10 % koncentracijos amoniako tirpalu. Paviršius nudžiovinamas ir tada nušluostomas sausu medvilniniu skudurėliu.

- 6.2.2. Bandymas atliekamas pakankamo dydžio dirbtinio klimato patalpoje, kurioje tilptų visa transporto priemonė ir kurioje per visą bandymo laiką būtų galima sukurti bei išlaikyti -3 ± 1 °C bandymo temperatūrą.
- 6.2.2.1. Temperatūra dirbtinio klimato patalpoje matuojama priekinio stiklo centro lygyje, tokioje vietoje, kurioje bandomosios transporto priemonės šilumos poveikis yra nedidelis.
- 6.2.2.2. prieš bandymą vidurinėje transporto priemonės plokštumoje, 300 mm atstumu prieš priekinio stiklo pagrindą ir pusiaukelėje tarp priekinio stiklo pagrindo ir viršutinės jo dalies išmatuota patalpą aušinančio oro horizontali greičio dedamoji turi būti kuo mažesnė ir jokia būdu ne didesnė kaip 8 km/h;
- 6.2.2.3. Variklio dangtis, durys ir ventiliavimo angos, išskyrus šildymo ir ventiliavimo sistemų įleidimo ir išleidimo angas, turi būti uždarytos; 1 arba 2 langai nuo aprasojimo pašalinimo bandymo, jeigu to prašo transporto priemonės gamintojas, gali būti atidaryti taip, kad bendras vertikalus tarpelis būtų 25 mm.
- 6.2.3. Langas aprasoja taikant V priede aprašytą garų generatorių. Garų generatorius turi turėti pakankamai vandens, kad, kai aplinkos oro temperatūra -3 ± 1 °C, to vandens užtektų kiekvienoje transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėtyje, kurią yra nurodęs gamintojas, sukurti 70 ± 5 g/h garų.
- 6.2.4. Vidinis priekinio stiklo paviršius nuvalomas pagal 6.2.1 punktą ir transporto priemonė įvairuojama į dirbtinio klimato patalpą. Aplinkos oro temperatūra mažinama tol, kol variklio aušinimo skysčio, tepimo medžiagų ir transporto priemonės viduje esančio oro temperatūros vertė nusistovi ties -3 ± 1 °C.
- 6.2.5. Garų generatorius laikomas taip, kad jo išleidimo angos vidurinėje transporto priemonės plokštumoje būtų 580 ± 80 mm aukštyje virš vairuotojo sėdynės R taško. Garų generatorius paprastai laikomas iš karto už priekinės sėdynės atlošo, kuris, jei jį galima reguliuoti, pakreipiamas nustatytu kampu. Jeigu pirmiau minėto reikalavimo dėl transporto priemonės konstrukcijos taikyti negalima, garų generatorių leidžiama laikyti prieš sėdynės atlošą tokioje padėtyje, kuri labiausiai atitiktų pirmiau minėtąją.
- 6.2.6. Kai garų generatorius transporto priemonės viduje veikė 5 minutes, 1 arba 2 stebėtojai įlipa į priekinę jos dalį ir generatoriaus našumas kiekvienam stebėtojui tada sumažinamas 70 ± 5 g/h.
- 6.2.7. Prabėgus 1 minutei po to, kai stebėtojas arba stebėtojai įlipa į transporto priemonę, variklis paleidžiamas kaip yra nurodęs gamintojas. Bandymo trukmė nustojama skaičiuoti, kai variklis pradeda veikti.
- 6.2.7.1. Bandymo metu variklis turi veikti:
- 6.2.7.1.1. greičiu, kuris ne didesnis kaip 50 % to greičio, kuriuo veikiant variklio atiduodamoji galia yra didžiausia; be to,
- (6.2.7.1.2.)
- 6.2.7.1.3. transporto priemonės apipūtimo sistemos valdiklis turi būti nustatytas taip, kad tos sistemos temperatūra atitiktų transporto priemonės gamintojo nurodytąją bandymo temperatūrą;
- 6.2.7.1.4. akumuliatorių baterija turi būti visiškai įkrauta;
- 6.2.7.1.5. apipūtimo įtaiso gnybtų įtampa už vardinę sistemos įtampą gali būti didesnė ne daugiau kaip 20 %.

6.2.8. Bandymo pabaigoje užregistruojami ploto, kuris buvo apipūstas, kontūrai.

(7.)

(8.)

(9.)

(10.)

(11.)

(12.)

II PRIEDAS

METODIKA H TAŠKUI IR TIKRAJAM SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPUI NUSTATYTI BEI SANTYKINEI R IR H TAŠKŲ PADĖČIAI IR SKAIČIUOJAMOJO BEI TIKROJO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPŲ SANTYKIUI PATIKRINTI

Taikomas 1977 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvos 77/649/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių vairuotojų regėjimo lauką⁽¹⁾, suderinimo III priedas.

⁽¹⁾ OJ L 267, 1977 10 19, p. 1.

III PRIEDAS

PIRMINIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS ATSKAITOS TAŠKŲ IR TRIMAČIO KOORDINAČIŲ TINKLELIO MATMENŲ SANTYKIŲ NUSTATYMO METODAS

1. PIRMINIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS ATSKAITOS TAŠKŲ IR TRIMAČIO KOORDINAČIŲ TINKLELIO SANTYKIS

Siekiant patikrinti konkrečius transporto priemonės, pristatytos, kad pagal šią direktyvą būtų patvirtintas jos tipas, matmenis arba matmenis toje transporto priemonėje, turi būti tiksliai nustatytas I priedo 2.3 punkte apibrėžto trimačių koordinatinių tinklelio, kuris nustatomas pradiniam transporto priemonės projektavimo etape, ir pirminių I priedo 2.4 punkte apibrėžtų atskaitos taškų santykis tam, kad konkrečius transporto priemonės gamintojo pateiktų brėžinių taškus būtų galima identifikuoti pagal tuos brėžinius pagamintoje transporto priemonėje.

2. METODAS KOORDINAČIŲ TINKLELIO IR ATSKAITOS TAŠKŲ SANTYKIUI NUSTATYTI

Šiam tikslui parengiama ant žemės esanti atskaitos plokštuma, kuri pažymima X-X ir Y-Y matavimo sistemomis. Pagal šio priedo 3 paveikslą ant žemės įrengta atskaitos plokštuma – tai kietas, plokščias, lygus paviršius, ant kurio stovi transporto priemonė ir prie kurio stipriai pritvirtintos 2 liniuotės; jų skalė turi būti suskirstyta milimetrais: X-X liniuotė ne trumpesnė kaip 8, o Y-Y – ne trumpesnė kaip 4 metrai. Abi liniuotės, kaip parodyta šio priedo 3 paveiksle, sujungiamos stačiu kampu. Tų liniuočių susikirtimo taškas – tai nulinis atskaitos taškas.

3. ATSKAITOS PLOKŠTUMOS PATIKRA

Siekiant, kad būtų atsižvelgta į mažus atskaitos plokštumos arba bandymo darymo ploto lygio pokyčius, išilgai X ir Y liniuočių 250 mm intervalais to lygio nuokrypius nuo nulinio atskaitos taško būtina išmatuoti ir gautus rodmenis užregistruoti tam, kad transporto priemonę tikrinant būtų galima atlikti pataisas.

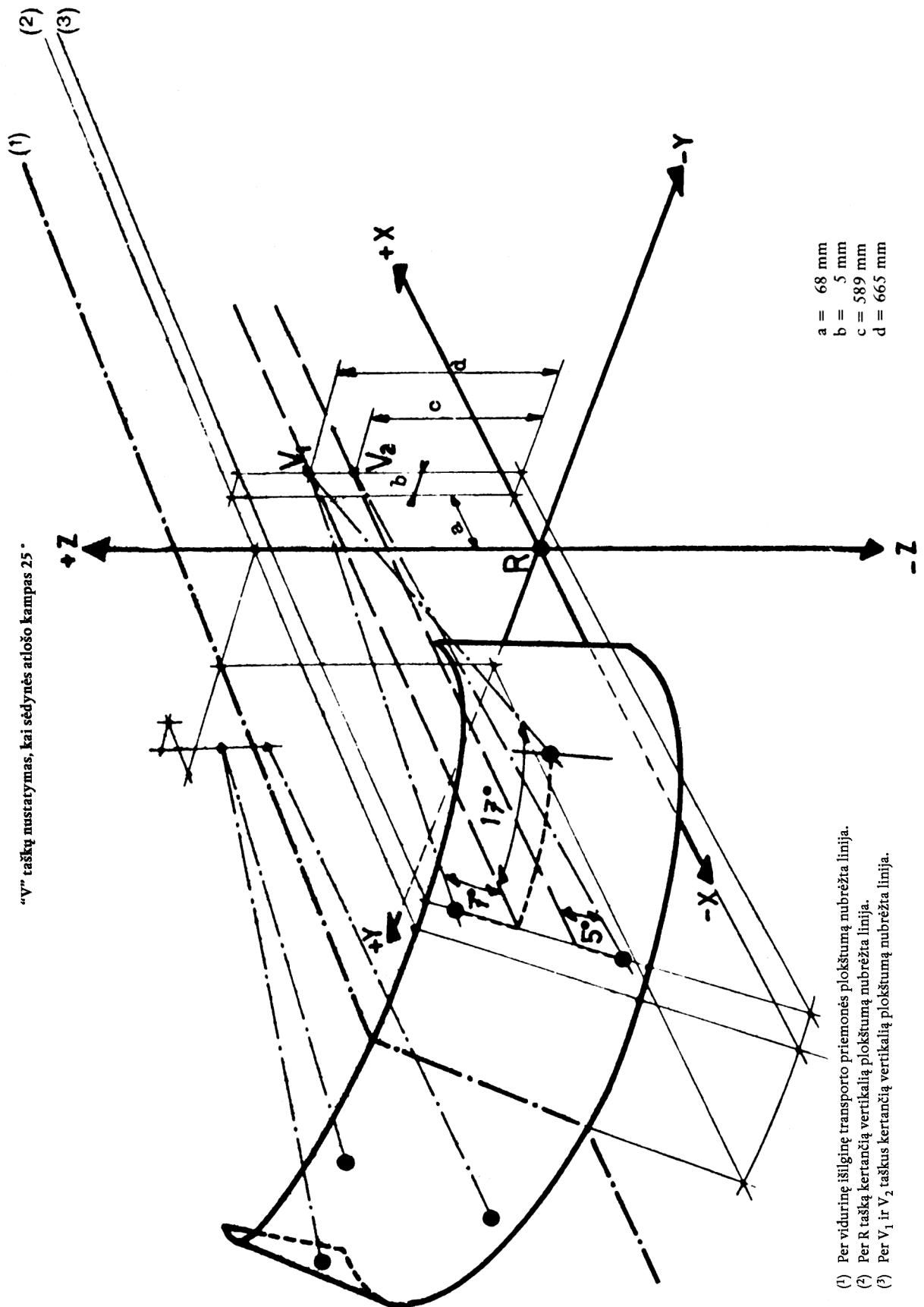
4. FAKTINĖ BANDYMO PADĖTIS

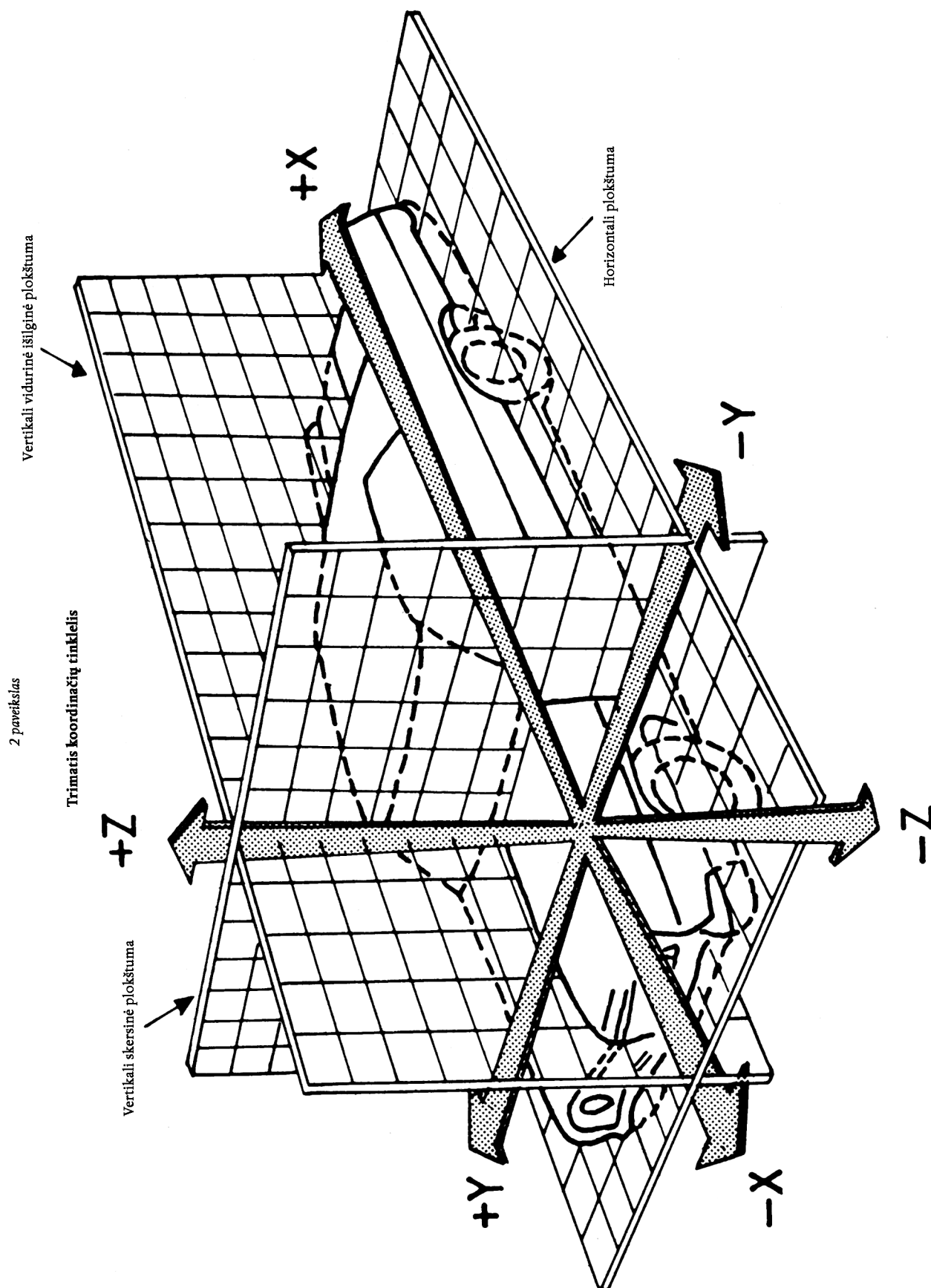
Siekiant, kad būtų numatyti nedideli pakabos aukščio pokyčiai ir t. t., būtina turėti priemonės, kuriomis, prieš darant kitus matavimus, pirminius atskaitos taškus būtų galima nustatyti tiksliose koordinacių vietose, atsižvelgiant į pagal projektą numatytą transporto priemonės padėtį. Be to, turi būti įmanoma atlikti nedidelius šoninius ir (arba) išilginius transporto priemonės padėties reguliavimus tam, kad tą transporto priemonę būtų galima teisingai nustatyti atsižvelgiant į koordinacių tinklą.

5. REZULTATAI

Transporto priemonę teisingai nustačius, atsižvelgiant į koordinacių tinklą ir pagal projektą numatytą jos padėtį, galima lengvai nustatyti priekinio matavimo reikalavimams tyrinėti būtinų taškų vietą. Apibrėžiant tuos reikalavimus, galima taikyti bandymo metodus, kurių metu pasitelkiami teodolitai, šviesos šaltinių arba šešėlių įtaisai, arba kokius kitus metodus, kuriais įrodoma, kad juos taikant gaunami lygiavėrciai rezultatai.

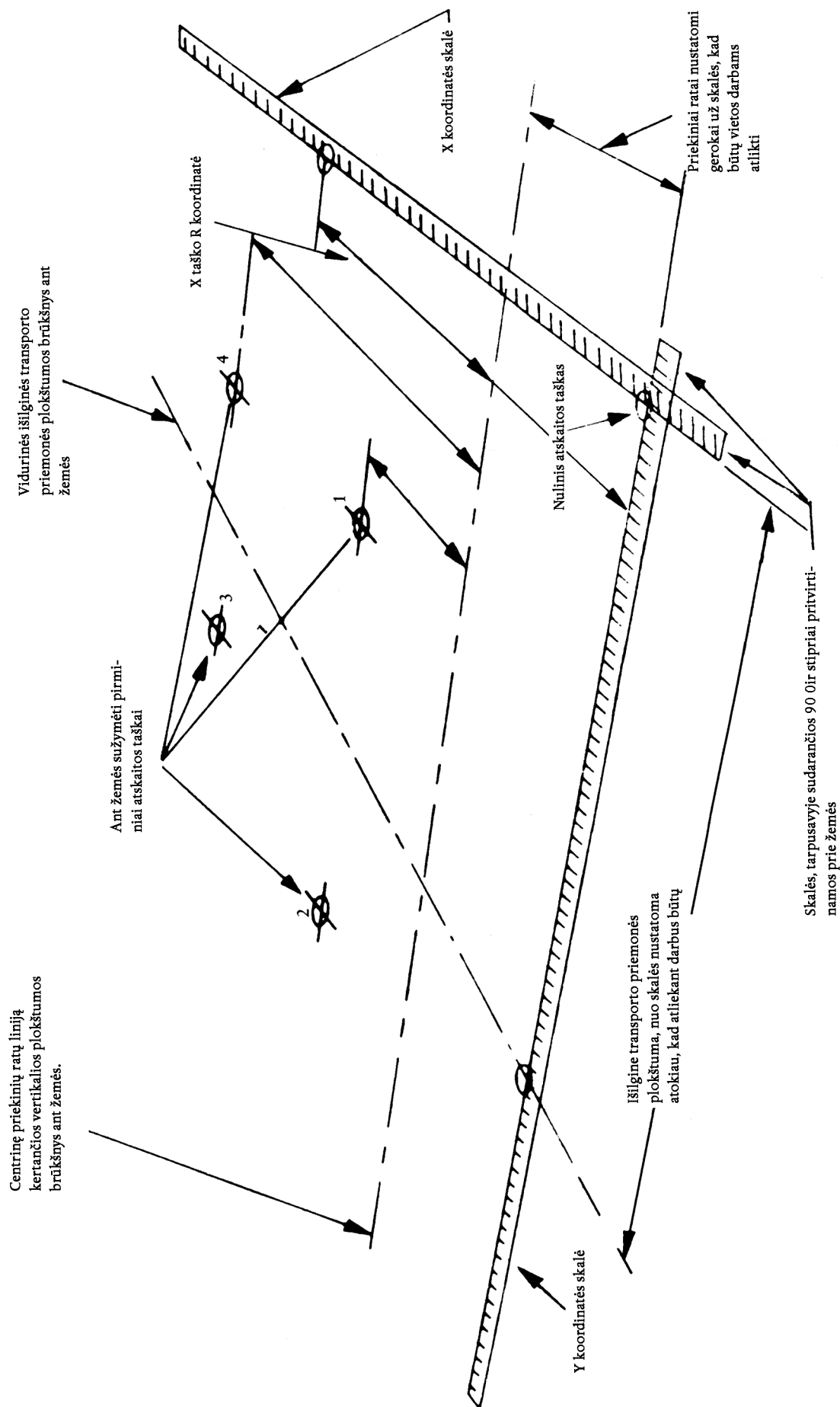
1 paveikslas

3 paveikslas

Vieta, kurioje atliekami niveliavimo darbai

IV PRIEDAS

M₁ KATEGORIJOJOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ PRIEKINIŲ STIKLŲ REGĖJIMO LAUKŲ NUSTATYMO METODIKA, ATSIŽVELGIANT Į V TAŠKUS

1. V TAŠKŲ VIETA

- 1.1 V taškų vietos, atsižvelgiant į R tašką, nustatytos pagal trimačio koordinatų tinklėlio XYZ koordinatas ir nurodytos I ir II lentelėse.
- 1.2. I lentelėje nurodytos pagrindinės koordinatės, kai skaičiuojamasis sėdynės atlošo kampas yra 25°. Teigiama koordinatų kryptis nurodyta III priedo 1 paveiksle.

I LENTELĖ

V taškas	X	Y	Z
V ₁	68 mm	— 5 mm	665 mm
V ₂	68 mm	— 5 mm	589 mm

1.3. Pataisymas, kai skaičiuojamasis sėdynės atlošo kampas ne 25°

- 1.3.1. II lentelėje pateikti kiti kiekvieno V taško X ir Z koordinatų pataisymai, kuriuos reikia daryti, kai skaičiuojamasis sėdynės atlošo kampas yra ne 25°. Teigiama koordinatų kryptis nurodyta III priedo 1 paveiksle.

II LENTELĖ

Sėdynės atlošo kampas 2. (°)	Horizontalios koordinatės Δ X	Vertikalios koordinatės Δ Z	Sėdynės atlošo kampas (°)	Horizontalios koordinatės Δ X	Vertikalios koordinatės Δ Z
5	— 186 mm	28 mm	23	— 18 mm	5 mm
6	— 177 mm	27 mm	24	— 9 mm	3 mm
7	— 167 mm	27 mm	25	0 mm	0 mm
8	— 157 mm	27 mm	26	9 mm	— 3 mm
9	— 147 mm	26 mm	27	17 mm	— 5 mm
10	— 137 mm	25 mm	28	26 mm	— 8 mm
11	— 128 mm	24 mm	29	34 mm	— 11 mm
12	— 118 mm	23 mm	30	43 mm	— 14 mm
13	— 109 mm	22 mm	31	51 mm	— 18 mm
14	— 99 mm	21 mm	32	59 mm	— 21 mm
15	— 90 mm	20 mm	33	67 mm	— 24 mm
16	— 81 mm	18 mm	34	76 mm	— 28 mm
17	— 72 mm	17 mm	35	84 mm	— 32 mm
18	— 62 mm	15 mm	36	92 mm	— 35 mm
19	— 53 mm	13 mm	37	100 mm	— 39 mm
20	— 44 mm	11 mm	38	108 mm	— 43 mm
21	— 35 mm	9 mm	39	115 mm	— 48 mm
22	— 26 mm	7 mm	40	123 mm	— 52 mm

2. REGĖJIMO LAUKAI

2.1. Pagal V taškus nustatomi 2 regėjimo laukai.

2.2. A regėjimo laukas – tai iš V taškų į priekį nubrėžtomis 4 tokiomis plokštumomis apribotas priekinio stiklo išorinio paviršiaus plotas (žr. 1 paveikslą):

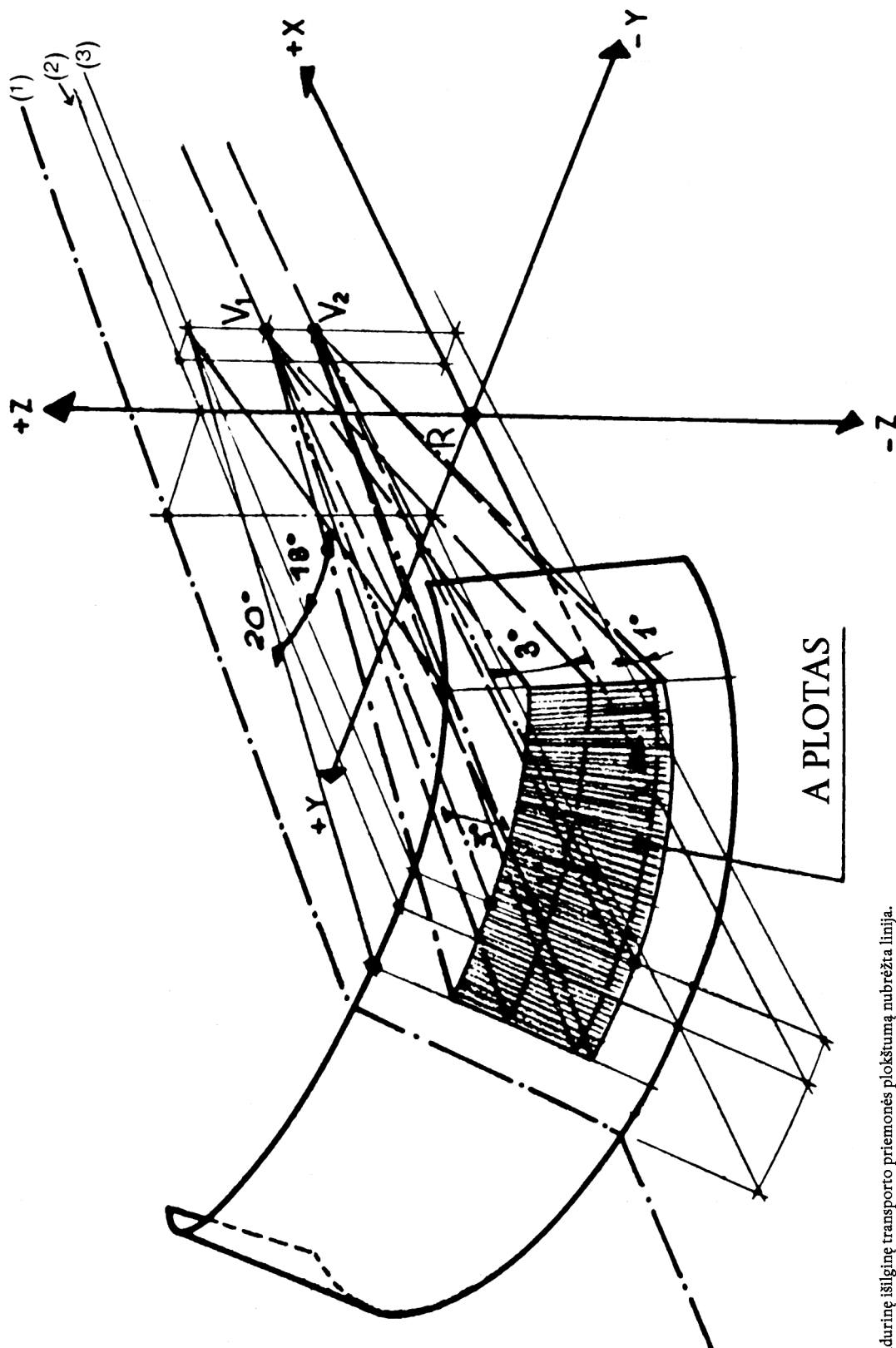
- V_1 ir V_2 taškus kertanti vertikali plokštuma ir 13° kampu pakreipta iš kairės X ašies pusės,
- V_1 tašką kertanti Y ašiai lygiagreti plokštuma ir 3° kampu pakreipta į viršų nuo X ašies,
- V_2 tašką kertanti Y ašiai lygiagreti plokštuma ir 1° kampu pakreipta į apačią nuo X ašies,
- V_1 ir V_2 taškus kertanti vertikali plokštuma ir 20° kampu pakreipta iš dešinės X ašies pusės.

2.3. B regėjimo laukas – tai priekinio stiklo išorinio paviršiaus plotas, kuris nuo išorinio skaidriojo ploto krašto yra didesniu kaip 25 mm atstumu ir kurį apriboja išorinį priekinio stiklo paviršių kertančios 4 tokios plokštumos (žr. 2 paveikslą):

- V_1 tašką kertanti Y ašiai lygiagreti plokštuma ir 7° kampu pakreipta į viršų nuo X ašies,
- V_2 tašką kertanti Y ašiai lygiagreti plokštuma ir 5° kampu pakreipta į apačią nuo X ašies,
- V_1 ir V_2 taškus kertanti vertikali plokštuma ir 17° kampu pakreipta iš kairės X ašies pusės,
- pirmesnei plokštumai simetriška plokštuma, atsižvelgiant į vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą.

1 paveikslas

A regėjimo laukas

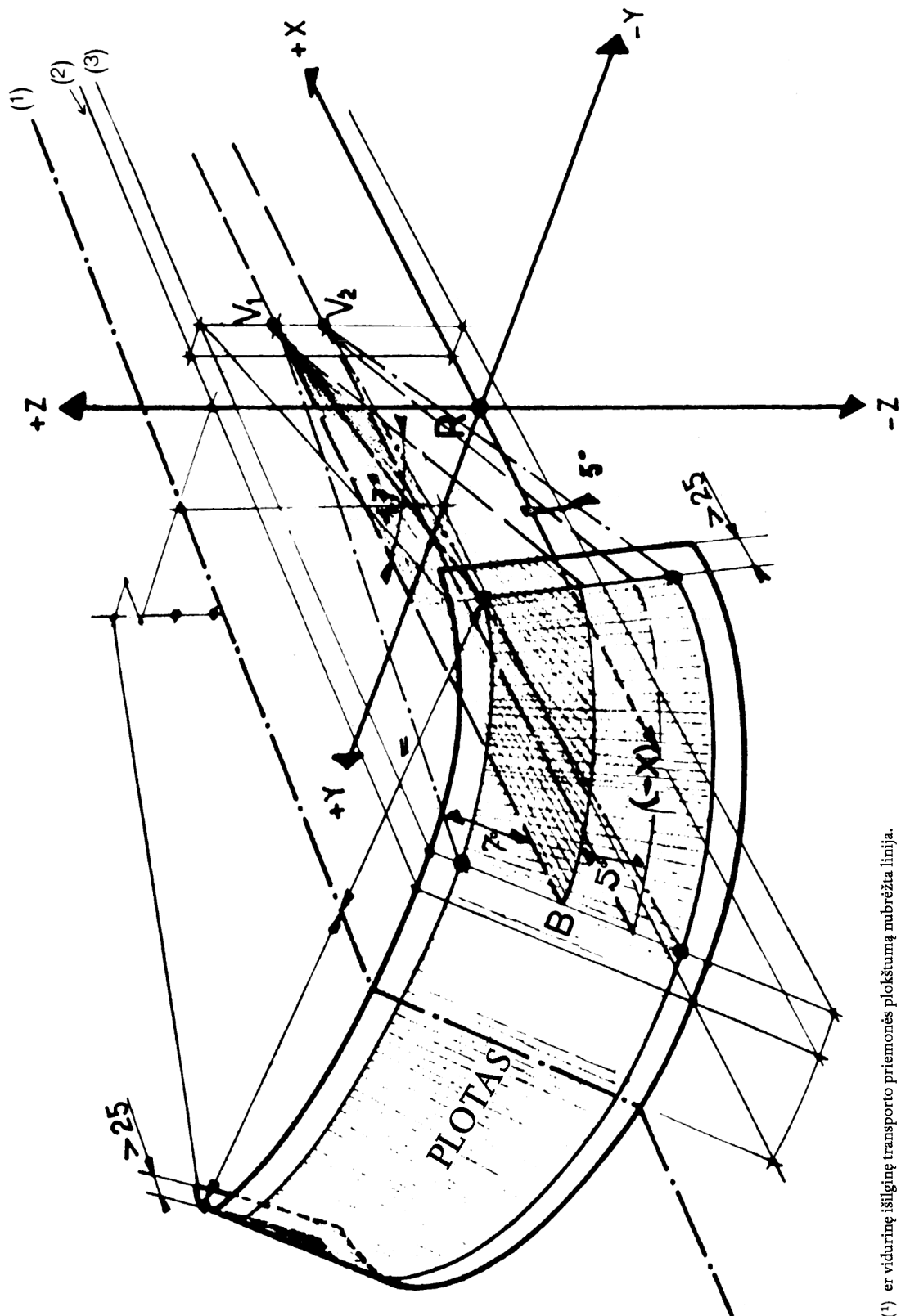
(1) Per vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą nubrėžta linija.

(2) Per R tašką kertančią vertikalią plokštumą nubrėžta linija.

(3) Per V_1 ir V_2 taškus kertančią vertikalią plokštumą nubrėžta linija.

2 paveikslas

B regėjimo laukas

(1) er vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą nubrėžta linija.

(2) Per R tašką kertančią išilginę plokštumą nubrėžta linija.

(3) Per V1 ir V2 taškus kertančią išilginę plokštumą nubrėžta linija.

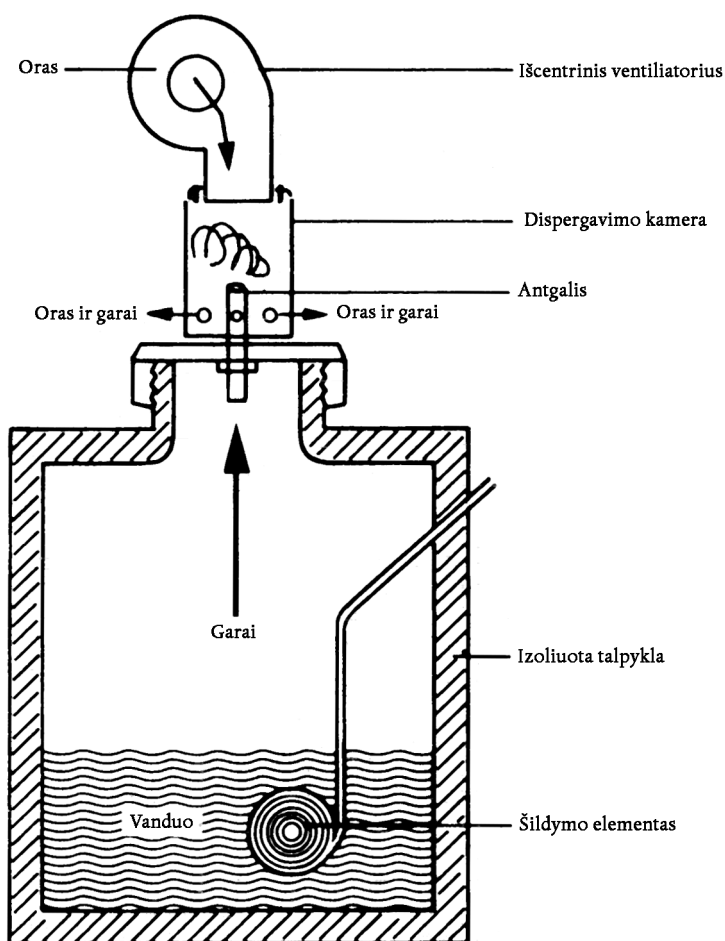
V PRIEDAS

GARŲ GENERATORIUS

Atliekant bandymą taikomam garų generatoriui turi būti būdingos tokios techninės charakteristikos:

- a) vandens rezervuaro talpa turi būti bent 2,25 litro;
- b) šilumos nuostoliai, esant virimo temperatūrai ir aplinkos temperatūrai -3 ± 1 °C, neturi būti didesni kaip 75 W;
- c) ventiliatoriaus našumas, esant 0,5 mbar statiniam slėgiui, turi būti 0,07–0,10 m³/min;
- d) viršutinėje dalyje generatorius turi turėti šešias 6,3 mm skersmens garų angas;
- e) generatorius turi būti sukalibruotas taip, kad esant -3 ± 1 °C temperatūrai, būtų galima ne mažiau kaip n kartų užregistruoti kiekvieną 70 ± 5 g/h garų išleidimą, jeigu n – tai gamintojo numatytas transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėčių skaičius.

Garų generatoriaus schema

Garų generatoriaus matmenys ir techninės charakteristikos

Sudėtinė dalis	Matmenys	Medžiaga
Antgalis	a) ilgis 10 cm b) vidinis skersmuo 1,5 cm	žalvaris
Dispergavimo kamera	a) ilgis 11,5 cm b) skersmuo 7,5 cm c) šešios 0,63 cm angos, vienodu 2,5 cm atstumu įrengtos viršutinėje kameros dalyje	žalvario vamzdelis, kurio sienelės storis 0,38 mm

VI PRIEDAS

PAVYZDYS

(Didžiausias formatas: A 4 (210 × 297 mm))

Administracijos pavadinimas

TRANSPORTO PRIEMONĖS EEB TIPO PATVIRTINIMO, ATSIŽVELGIANT Į ŠILDYMO IR APIPŪTIMO NUO PRIEKINIO STIKLO SISTEMAS, CERTIFIKATO PRIEDAS

(1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo 4 straipsnio 2 dalis ir 10 straipsnis)

EEB tipo patvirtinimo Nr.:

1. Transporto priemonės prekės pavadinimas arba ženklas:

2. Transporto priemonės tipas:

3. Gamintojo pavadinimas ir adresas:

4. Jeigu reikia, gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas:

5. Trumpas transporto priemonės aprašas:

6. Sėdynių skaičius:

7. Trumpas šildymo ir apipūtimo sistemų aprašas:

8. Ledo nutirpdyimo bandymo temperatūra: -8 ± 2 °C / -18 ± 3 °C (*)

9. Vardinė elektros įrangos įtampa:

10. Techninės priekinio stiklo charakteristikos:

laminuotas/grūdintasis (*)

sudedamųjų stiklo dalių storis: mm

11. Priekinio stiklo įtvirtinimo detalės:

12. Nustatytos transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėties R taško identifikavimo duomenys, atsižvelgiant į pirminius atskaitos taškus:

(*) Nereikalingą išbraukti.

13. Pirminių ataskaitos taškų identifikavimas, jų vietos nustatymas ir santykinės jų padėtys:
-
-
-
-
14. Transporto priemonės pristatymo tipui patvirtinti data:
15. Tipo patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba:
-
16. Tos techninės tarnybos bandymo ataskaitos parengimo data:
17. Tos techninės tarnybos parengtų bandymo ataskaitų skaičius:
18. Tipo patvirtinimas, atsižvelgiant į šildymo ir apipūtimo nuo priekinio stiklo sistemas, suteiktas/ji suteikti atsiskyta (*)
19. Vieta:
20. Data:
21. Parašas:
22. Prie šio sertifikato pridedami pirmiau minėtą tipo patvirtinimo numerį turintys dokumentai:
- brėžiniai pagal mastelį
- keleiviui skirtos vietos erdvinis vaizdas arba jos nuotrauka
- techninės šildymo sistemos charakteristikos
- techninės apipūtimo sistemos charakteristikos
23. Pastabos:
-

(*) Nereikalingą išbraukti.